

Biografisk text från 1926

Filmstjärnan Charlie Chaplin

Biografi:

Filmstjärnan Charlie Chaplin.

Återutgivning av text från 1926

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-653-2

Copyright © 2020 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.

Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

I den här e-boken får du veta mer om hur man såg på filmstjärnan Charlie Chaplin när han var som mest populär.

När texten skrevs var det fortfarande stumfilm som gällde på världens biografier. Talfilmen hade ännu inte uppfunnits.

Du får en kort skildring av Chaplins uppväxt och hur hans envishet gjorde att han till slut slog igenom i Hollywood.

Den här texten publicerades ursprungligen i september år 1926 i tidningen "Göteborgs Morgonposts Vy och revy-bilaga" med rubriken "Charlie Chaplins mödosamma väg till berömmelse. Från skräddarpojke, dansclown och misslyckad skådespelare till en av filmens allra främste".

Texten publicerades anonymt.

Eftersom den här texten skrevs på 1800-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

Biografi: Filmstjärnan Charlie Chaplin

Den här texten publicerades ursprungligen i september år 1926 i tidningen "Göteborgs Morgonposts Vy och revy-bilaga" med rubriken "Charlie Chaplins mödosamma väg till berömmelse. Från skräddarpojke, dansclown och misslyckad skådespelare till en av filmens allra främste". Texten publicerades anonymt.

Numera är det väl ingen som vill fränkänna Charlie Chaplin rangställningen som filmens främsta namn. Och än mindre vill man väl urgera, att han skulle vara smått tokig. Tvärtom finns det många, som äro böjda att betrakta honom som ett geni.

I själva verket är nog Chaplin något, till och med mycket, av ett geni och ändå icke så litet underlig. Man kan förstå det, när man läser om vilken oändligt sorglig barndom och ungdom filmens stora komiker haft.

Hans far var en ganska bekant engelsk-judisk varietésångare strax före sekelskiftet. Efter Charlies födelse rymde han och lämnade den sjukliga hustrun att sörja för de båda sönerna Sidney och Charlie. Hon drog sig fram med sömnad, men det var en den ständiga svältens

tid. Hennes förtjänst räckte nätt och jämt för att de tre skulle kunna äta sig tämligen mätta tre dagar i veckan. De tre svulto tappert. De båda små pojkarna lärde sig hantera nålen innan de ens nått skolåldern, och Charlie fick var fjortonde dag gå tvärs igenom London för att lämna arbetet och lyfta de 14 shillings (12 kronor), som skulle räcka i två veckor.

Det var en mörk tid, men lille Charlie förtvivlade icke. Och den dagen han fyllde åtta år sökte och fick han arbete hos en varietédirektör. Han ville bli dansclown. Det var den andra anhalten på hans törnestig. Den dagliga träningen med de mest komplicerade danssteg, språng, ledvridningar och volter tycktes honom värre än både sömnadsarbetet och de långa vandringarna med tom mage, och de korta vilostunderna satt han vanligen och grät. Blott tanken på modern höll honom uppe.

Till slut var han hemma i den groteska danskonsten, vilken han har att tacka för sin abnorma mjukhet i lederna ännu i dag. Tio år gammal fick han engagemang hos impressarien Saintbury och kontrakterade om ett antal barnroller. Han fick härvid så mycket betalt, att han, brodern och modern kunde äta sig mätta varje dag, men nu började han längta efter att få spela riktig teater.

Och efter några år övergick han till Fred Karno, där han utförde en pantomimisk roll som en drucken i "A night in the English Music-hall". Framgången var oerhörd. Den unge dansören hade gjort en typ av djup originalitet, grotesk till ytterlighet men på samma gång rörande. Karno såg att det var pengar att förtjäna, och man begav sig till Newyork och på turnéer, som varade flera år och sträckte sig över hela Amerika.

Här fann honom filmen. Det var något år före kriget, och Charlie

Chaplin hade nyss fyllt tjugo år. En dag fick han brev från Kessel & Bauman att omedelbart resa till Newyork, där man behövde honom. De båda kompanjonerna hade just startat "Keystone"-filmfabriken och ville ha honom att göra komiska figurer. Man bjöd honom 200 dollars i veckan eller mer än dubbelt mot vad han hade, och Chaplin slog till, full av förhoppningar.

Men det var för tidigt. När han kom till Los Angeles för att arbeta i Keystones ateljé, förklarade den spanske regissören José Sennet, att den nye komikern var komplett obegåvad. Och den första filmen blev misslyckad. Nu efteråt finner man, att det var regissören som misslyckades, icke Chaplin. Men då lät den av någon oförklarlig anledning hätske andalusiern honom höra en sådan ström av tillmälen, att den arme unge mannen höll på att förlora modet. Till slut bjöd han honom en anständig summa för att gå sin väg.

Detta väckte Chaplins kamplust, och han beslöt stanna. Än mer: han erbjöd sig att själv skriva en film, sätta upp den och spela den. Om även den misslyckades, var han villig att avstå från sitt kontrakt utan varje skadestånd. Detta anbud mottogs på José Sennets rekommendation och på villkor att filmen ej finge kosta över ett visst maximibelopp.

Spanjoren hade sagt, att Chaplins humor kunde få folk att gråta i stället för att skratta. Han fick rätt på annat sätt än han tänkt. När Chaplin själv fick släppa loss sina jäsande idéer, kom folk att skratta så att de gråto. Och hela världen har givit Chaplins självtillit rätt.

I alla fall stod Chaplin framför kameran med sin lilla hatt, sin käpp, sina jätteskor, sin trånga jacka och sina vida byxor samt framför allt sin groteska mustasch. Det tog ej ett år innan typen var bekant kring hela världen och föremål för efterrapningar, mer eller mindre

misslyckade. I början trodde man, att utstyrseln var det väsentliga, men rätt snart förstod man, att Chaplins stora konst var att bygga upp kontraster, fullkomligt osökta och därför så mycket mer effektfulla, att taga fasta på detaljer, som undgingo alla andra, och att bjuda överraskningar som voro oemotståndliga.

Det tog åtskilliga år innan Chaplin helt fann sig själv, men med "Solsidan", "Ett hundliv" och "Chaplin i skyttegraven" närmar han sig mästerskapet, som torde ha nåtts med "Chaplins pojke", "Guldfiebern". Den mimiska konsten har i honom sin främste tolk, både som regissör och skådespelare, både i gyckel och tungt allvar. Det senare är honom sannerligen ej främmande.

Viktiga ord och personer

Baumann, Charles.

[1874–1931] Amerikansk filmbolagsdirektör. Baumann var en pionjär i den amerikanska filmindustrin i Los Angeles. Baumann grundade bland annat filmbolaget Keystone som var mycket populärt tack vare deras stora stjärna Charlie Chaplin.

Karno, Fred.

[1866–1941] Brittisk skådespelare och teaterdirektör. Är i dag mest känd för att ha gett Charlie Chaplin och Stan Laurel några av deras första roller.

Kessel, Adam.

[1866–1946] Amerikansk filmbolagsdirektör. Kessel var en pionjär inom den amerikanska filmindustrin tillsammans med partnern Charles Baumann. Han grundade bland annat det framgångsrika filmbolaget Keystone och Triangle Film.

Keystone Studios.

Ett av USA:s allra första filmbolag. Bolaget grundades 1912 i Kalifornien och deras studio låg i stadsdelen Echo Park i Los Angeles. Keystone var ett av världens mest kända filmbolag under

1910-talet tack vare deras stora stjärna Charlie Chaplin. Bolaget gick i konkurs år 1935.

Saintsbury, Harry Arthur.

[1869–1939] Brittisk skådespelare och författare. Är framför allt känd för sin roll som Sherlock Holmes och för att ha gett Charlie Chaplin hans första uppdrag.

Sennett, Mack.

[1880–1960] Kanadensisk skådespelare, regissör och filmbolagsdirektör. Var en av grundarna av filmbolaget Keystone Studios i Los Angeles och skapade snabbt en ny typ av komedi, slapstick, som snabbt blev populär tack vare Charlie Chaplin. Sennetts karriär dalade när talfilmen tog över och han gick i konkurs 1933. Han fick en heders-Oscar för sina insatser år 1938.

Urgera.

Äldre synonym till påivra eller ivrig.

*Nu kan du prenumerera på våra nya titlar via **patreon**.*

- Du får en ny e-deckare i veckan.*
- Du får tillgång till ett bibliotek med 50-100 titlar.*
- Du får tillgång till massor av fakta och biografier.*

Mer info:

www.patreon.com/klassiskadeckare